

Euzkadi

EUZKADI GUSTIKO IZPARRAK URRUTIZKINEZ TA BIDAIZ IDAZKIZAK KIRIKINO'RI

Emakumea eta Aberria

Amesetan

Es degu lo gaudenean bakarrik ames egiten, esna gaudela ere egin oi degu, eta izan baño obeto.

Lotako amesak beti itxura gabea eta erakoa o dira, geure nai eta ustien aurka dardariek, askotan beintzat; esna gaudela egiten ditugunak baña, geuk nai bezela; gaurk geuk nai ditugun arera ikusten ipintzen gaitutenak.

Ondarroa'ko E.A.B.-kuen arreta bizia izanika nik ere amesetan egin esna-esna erregola, eta ames ederrenetakoa ala ere.

Ikusi ditut, urri euzkaldun guzietako emakume abertzaleak, bakoitza berean Emakume-Azari-Bazkuna jartzen, eta beren araudi-pean gogor lan egiten.

Milaka neskatzak, dantza loturik ez egiten, era onez jantzetako, ibilera gaiztoa erakusten dutek ez egiteko asmoa artatzen, beren onimen onen bidez aberriari on emanda zegoen; eta abekin beste eskondutakoak onen otayak aberri-aldez baturik, Jaungoikoa'gandik Euzkadi-erentzat on aundiak beru ere ba.

Guzi onetaz egiten zan edaz-lana; aneika arpidetuz uzkuertz-ingi euzkaldunenak; umiak on bidean zuzentzeko egiten zuten abertzaleak eta irakaskizun, emakumeak baina beste irakasteko ikastola; beraz, beren arauko guda, eta nik ez dakit zenbat lan ikusten nituen emakumeak egiten, aberriaren on aundian. Baña amesetan!

Nai ba'gendu, au guzia ameza baño gero izango litzake, guk nai izan bear emakumeak igitu egin bear, eta orduan egi ederrenetakoa bat izango litzake.

AZARRI-ZALE.

roago jantzia dauden bila; ezpada, be-za baño apañago besterik ote dan bildurrez; eta bildur au da, besterik gabe bere biotz arroa gogoz zuzalaten duan arantzaz zorrotzetako bat. Gaiera, beñere ez dijoa guzi-guzien, beste guzien gañetik; beñere ez da besterik ez bezelako ederra; beintzat berak ez duan zerbit, bestegan arkituko du; ez da bakarra eta uste onek, zoriona kentzen dio, bakarra izan nai leuke-ta. Au, emakume iritzi guzieren lelo eroa da; batez ere aundikienera; ba bizi bearrak kezkatzen ez duanez, lasakeriak, onelako ardurazoz lotzen da; eta bear leuken, eta bizitz orain izan leiken aintzatean zoriontsu izatez galerazotzen dio.

Au gogoan eduki bear degu, beartsu geran emakumeak; eta beñere ez uste izan, gu ez bezela, ain apainduri aundiz ikusten ditugun emakume aundiak, eta aundiak ez diranak, guk ez ditugun apainduri ayekin, gu baño zoriontsuago diranik.

Bestela norbere buruari begitu. Sor-zen zaigu jantzi berri bat egin naya, bitxi bat edo besteren jabe egin naya, eta ez gabitz larri nai degumori lotu artean. Ze egarri bizia!

Baiza arako lortu degu, iritzi degu nai gendun ura, une atan bertan nabaituko degu atsegin pixka bat iritzi izan degu-lako, baña atsegin arin au keia bezela ayenatzen da; eta gure gogoan beste zer-baiten egarria sortzen da; inoiz ere ase ezin dan egarria; ludi onetako gauzatzaz asetzeko egiña ez baita ba gure gogoa. ¡Nola asko dute ba, Jaungoikuz bakar-rik ase leikien egarria, ludi onetako gauzak; eta gauza oyetan apainki zirtzil batzuk!

Orregatik, zalekeri oro bezela, bizigo kaltegarria da apainzalekeria. Ase-zeñia fantez, beronekin zorionik ezin leike; eta osoan luditarra denez, obenbidera garamazena, eta atagatik Jaungoikua'gandik aiddendu.

¡Zenbait emakumeren gabide ez da izan!

MIREN LORE.

Da apainzalekeria inoiz ikusten dezutenak, emakume apain, jantzi eder, bitxi loturik askorekin, bere bidean, guziak berri begira ipintze; ez uste, emakume berri zoriontsu danik. Ez orixe.

Ludi guzi berri begira ipintzearen aindun dan emakume ori, baita beste guzi begira dijoa; ez baña bera baño txi-

miak; Manresan inoiz deunaren semiak, euskaldunak geyenak; Tarrasan Jose Ca-lasanz deunaren semiak; eta erri gustije-tan katoliko zintzoak, ibilkunde onen benetako maitaleak; eta onan beti alai eta poztasunez beterik, eldu giñian 'oizeko amarrak inguruan Kataluniako uri ospatsura.

Geltokijan eguan guri itxaroten Artifi-ño'tar Aristides Jauna, Bizkaiko seme ar-gi eta jakintsua, Begoñako amaren mai-talle zintzoa, eta beronek gertau ebazan zalburdi andijetan aldatu giñan ordu lau-ren baten nasan eguan Midnightsun itxas-ontzi andira. Itxas ontzi au, inglandarra da, andija ta ederra, 300 gela daukoz gi-txienez, jantoki andija ta egoki apaindua, fumetako tokija, elditzo polit polita, eta goi aldian jezarriz naiz ibilteko lekuri-ko eder eta aizetsuenak. Eum da bigarren go-lia izentatu deuste eta antxe aukeratu na, neurte tramankulu gustijekaz, eta Uranga'tar Kandido ondarutarraren laguntzan.

Orain artian ondo naya ba, otoi egin An-tiguako Amari, bere laguntasunagaz ibi-lkunde au osasunagaz, ondo eta alai egin daidan. Gauz arrataaldian urtego degu Jaffaruntz eta itxaso zabaletik egingo deu-tent bigarren idazkitzua.

Agur, maite zaitu biotz biotzetik zuzo seme

JONEK.

Egari ese azina...

Da apainzalekeria inoiz ikusten dezutenak, emakume apain, jantzi eder, bitxi loturik askorekin, bere bidean, guziak berri begira ipintze; ez uste, emakume berri zoriontsu danik. Ez orixe.

Ludi guzi berri begira ipintzearen aindun dan emakume ori, baita beste guzi begira dijoa; ez baña bera baño txi-

(1) Idazki onek benetakoak dira, 1905'-garren urtiran Luiki Deunera egindako ibi-kundian, "Idazki-Ereduak" idazten dau-ranak bere amari egindakoak.

Idazki-Ereduak

Jerusalemzosterean semiak amari (1)

BARCELONA'TIK 1905 Epaila.

Amatxo lastana: Jerusalem'erako ibil-kunde edo peregrinazioa asieran, esan ezten, egunero idazkitxu bat bialduko zentzuala nenguan tokitik, eta bakixun jez behakua nazara or joatuz lenengo idazki-tzu au, poztu zaitian eta jakin daizun zu-re semia ondo duala orain artian.

Ez deutz esan nai zelakua izan zan Bilboko urterijera, ba nik baño obeto idazki ehan "La Gaceta del Norte" izpar-rijetik, eta bertan irakurriko zenuan.

Lenengo abijadia Mirandara arte izan zan, eta bideko erri gustietan artu genduzan ondo baño obeto, abadiak etren eliztarrakaz, ikurrikakaz, musika soñu-gaz, suzko ziri ugarijakaz, eta kanpa-er-rundi alaiakaz, agurtzen genduzan geltokit. Mirandan atsedan laburto bat egin genduan, Lugo eta Astorga'ko Go-zain jaunak bultzira igon egijen, eta bein-guzan abijan giñian barriro Zaragozaruntz, bertara eldu giñala goixeko ordu bijetan. Geltokijan egozan Gandasag'ar Erremi-gio kanonigua, Galdakaoko semia eta bai-ta beste ikastola nagusiko euskaldun ikas-te asko, eta eura-kaz izketa labur batzuk eginda, hostekua estututa, eta biurtu arte esanda, abijau giñian Barzelonaruntz. Le-ridan urten euskun geltokira Gotzain jaun-ak; Zerbaran Claret benediktinarraren se-

Emakumea eta Aberria

Idazki-Ereduak

Jerusalemzosterean semiak amari (1)

BARCELONA'TIK 1905 Epaila.

Amatxo lastana: Jerusalem'erako ibil-kunde edo peregrinazioa asieran, esan ezten, egunero idazkitxu bat bialduko zentzuala nenguan tokitik, eta bakixun jez behakua nazara or joatuz lenengo idazki-tzu au, poztu zaitian eta jakin daizun zu-re semia ondo duala orain artian.

Ez deutz esan nai zelakua izan zan Bilboko urterijera, ba nik baño obeto idazki ehan "La Gaceta del Norte" izpar-rijetik, eta bertan irakurriko zenuan.

Idazki-Ereduak

Jerusalemzosterean semiak amari (1)

BARCELONA'TIK 1905 Epaila.

Amatxo lastana: Jerusalem'erako ibil-kunde edo peregrinazioa asieran, esan ezten, egunero idazkitxu bat bialduko zentzuala nenguan tokitik, eta bakixun jez behakua nazara or joatuz lenengo idazki-tzu au, poztu zaitian eta jakin daizun zu-re semia ondo duala orain artian.

Ez deutz esan nai zelakua izan zan Bilboko urterijera, ba nik baño obeto idazki ehan "La Gaceta del Norte" izpar-rijetik, eta bertan irakurriko zenuan.

Emakumea eta Aberria

Idazki-Ereduak

Jerusalemzosterean semiak amari (1)

BARCELONA'TIK 1905 Epaila.

Amatxo lastana: Jerusalem'erako ibil-kunde edo peregrinazioa asieran, esan ezten, egunero idazkitxu bat bialduko zentzuala nenguan tokitik, eta bakixun jez behakua nazara or joatuz lenengo idazki-tzu au, poztu zaitian eta jakin daizun zu-re semia ondo duala orain artian.

Ez deutz esan nai zelakua izan zan Bilboko urterijera, ba nik baño obeto idazki ehan "La Gaceta del Norte" izpar-rijetik, eta bertan irakurriko zenuan.

Emakumea eta Aberria

Idazki-Ereduak

Jerusalemzosterean semiak amari (1)

BARCELONA'TIK 1905 Epaila.

Amatxo lastana: Jerusalem'erako ibil-kunde edo peregrinazioa asieran, esan ezten, egunero idazkitxu bat bialduko zentzuala nenguan tokitik, eta bakixun jez behakua nazara or joatuz lenengo idazki-tzu au, poztu zaitian eta jakin daizun zu-re semia ondo duala orain artian.

Ez deutz esan nai zelakua izan zan Bilboko urterijera, ba nik baño obeto idazki ehan "La Gaceta del Norte" izpar-rijetik, eta bertan irakurriko zenuan.

Emakumea eta Aberria

Idazki-Ereduak

Jerusalemzosterean semiak amari (1)

BARCELONA'TIK 1905 Epaila.

Amatxo lastana: Jerusalem'erako ibil-kunde edo peregrinazioa asieran, esan ezten, egunero idazkitxu bat bialduko zentzuala nenguan tokitik, eta bakixun jez behakua nazara or joatuz lenengo idazki-tzu au, poztu zaitian eta jakin daizun zu-re semia ondo duala orain artian.

Ez deutz esan nai zelakua izan zan Bilboko urterijera, ba nik baño obeto idazki ehan "La Gaceta del Norte" izpar-rijetik, eta bertan irakurriko zenuan.

Emakumea eta Aberria

Idazki-Ereduak

Jerusalemzosterean semiak amari (1)

BARCELONA'TIK 1905 Epaila.

Amatxo lastana: Jerusalem'erako ibil-kunde edo peregrinazioa asieran, esan ezten, egunero idazkitxu bat bialduko zentzuala nenguan tokitik, eta bakixun jez behakua nazara or joatuz lenengo idazki-tzu au, poztu zaitian eta jakin daizun zu-re semia ondo duala orain artian.

Ez deutz esan nai zelakua izan zan Bilboko urterijera, ba nik baño obeto idazki ehan "La Gaceta del Norte" izpar-rijetik, eta bertan irakurriko zenuan.